

Caracterizarea personajului Stefan Tipatescu din opera O noapte furtunoasa scrisa de I. L. Caragiale-a doua parte

Pus in situatie de aparare, Tipatescu probeaza o subtila tehnica a artei disimularii, regizand si inscenandu-si rolul, masca, in functie de situatie: cand Trahanache ii aduce vestea existentei scrisorii, el se preface a nu sti nimic, afisandu-si revolta, iar in fata lui Farfuridi si Branzovenescu ia poza de victima a propriei sale sensibilitati pentru partid si tinut ("...mi-am sacrificat cariera si am ramas intre d-voastra, ca sa organizez partidul - caci fara mine trebuie sa marturisiti ca d-voastra n-ati fi putut niciodata sa fiti un partid..."), desi intelegem ca mobilul real n-a fost acesta.

Posesor al unui statut privilegiat, personajul se detaseaza usor de acest univers de marionete, fiind singurul capabil de ironie, calitate a spiritului rar intalnita la eroii comediilor lui Caragiale. Tot Tipatescu este cel care are o anume perspectiva axiologica asupra valorilor umane pe care le amendeaza ironic. Cetateanului turmentat ii raspunde: "Ia alegatori ca d-ta, cuminte, cu judecata limpede, cu simt politic nu se poate mai bun reprezentant decat d. Catavencu (apasand,), onorabilul (s.a.) d. Catavencu!" Apoi sa nu uitam ca el isi permite o judecata critica asupra societatii, exclamand: "Ce lume! ce lume! ce lume!...", atunci cand afla adevarul despre Dandanache, candidatul centrului. Se pare ca printre mastile acestui personaj se strecoara subtil si aceea a perspectivei auctoriale.

Observatia lui Tipatescu privind societatea, in sistemul careia si el era o veriga, vine din constiinta absurditatii, stupiditatii si ridicolului unui regim, care, declarandu-se democratic si constitutional, nu respecta de fapt nicio lege, este o "lume pe dos", haotica si degradata. Exclamatia contine, in acelasi timp, si un soi de amaraciune a individului care este neputincios in fata unui spectacol in care nu este regizor, ci un simplu actor alaturi de ceilalti, puterea lui de a interveni in ordinea "lumii" fiind limitata. Tot Tipatescu numeste sistemul aleatoriu prin care se faceau alegerile si tesatura de intrigi si suspiciuni din preajma evenimentului "blestemata politica". Afirmatia nu trebuie inteleasa ca o revolta a personajului, caci el este antrenat si are chiar o oarecare voluptate a jocului, ci ca o descarcare ce tradeaza sentimentul nesigurantei, al neprevazutului; a face politica insemna a fi inzestrat cu destula abilitate pentru a putea ocoli capcanele si a pacali adversarul care pandeste si speculeaza fiecare greseala.